

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

Białystok, 27 marca 2012r.

PS-V.431.10.2012.MG

**Pani Tamara Borowik
Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy
Społecznej w Hajnówce**

Uprzejmie informuję, że w wyniku kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 7, 8 i 9 marca 2012r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Hajnówce w zakresie realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, dokonano ustaleń opisanych szczegółowo w protokole kontroli. Kontrolą objęto okres od 01.01.2011r. do dnia kontroli, uwzględniając dane statystyczne dotyczące udzielonych świadczeń z zakresu pomocy społecznej za 4 kwartały poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Protokół kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce został podpisany przez Kierownika Ośrodka, w dniu 22 marca 2012r. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą Kierownik Ośrodka oraz pozostali pracownicy posiadali wymagane kwalifikacje do zajmowanych stanowisk, określonych odpowiednio w ustawie o pomocy społecznej i rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398, ze zm.).

Pracownicy socjalni posiadali legitymacje pracownika socjalnego, według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Kierownik Ośrodka posiada upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy. Upoważnienie w powyższym zakresie posiada również pracownik socjalny.

Ustalenia kontroli wykazały, że gmina realizowała zadania własne o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 14, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 8, 9, 11, 12, 13, 15 nie były realizowane.

Gmina realizowała zadania własne, wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1 i 5 ustawy, nie realizowała zadań wynikających z art. 17 ust. 2 pkt 2, 3 i 4.

Gmina realizowała zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6. Zadanie to realizowano, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 29.12.2005r. o ustanowieniu wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W okresie objętym kontrolą dożywianie uczniów prowadzono zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25, poz. 186, ze zm.), tj. w 100% ze szczególnym uwzględnieniem gorącego posiłku. Ponadto

28 MAR 2012

127
w okresie wolnym od nauki Gmina prowadziła dożywianie dzieci w formie świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności.

Zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 7, 8, 9 ustawy nie były realizowane.

Zadanie wynikające z art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej realizowano.

Zadania wynikające z art. 110a nie realizowano.

Rada Gminy Hajnówka podjęła uchwały, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej.

Kierownik Ośrodka nie wytaczał na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne, natomiast osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne (zadanie określone w art. 110 ust. 5 ww. ustawy).

Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami - pracownicy Ośrodka udostępniali wnioski i udzielali informacji (zadanie określone w art. 110 ust. 6 ww. ustawy).

Kierownik Ośrodka składał Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka i przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Uchybienia mniej istotne omawiano na bieżąco w czasie kontroli z pracownikami prowadzącymi sprawy objęte kontrolą, jak też z osobą sprawującą bezpośredni nad nimi nadzór.

Stwierdzone w trakcie kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce nieprawidłowości dotyczyły następujących zagadnień:

1. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka jest niezgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.), zgodnie z którym ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na dwa tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników (zatrudnionych jest 2 pracowników socjalnych). Gminę Hajnówka zamieszkuje 4134 mieszkańców (według stanu na 31 stycznia 2012r.),

2. Uchwała Nr IX/49/07 Rady Gminy Hajnówka z dnia 9 sierpnia 2007r., w której określono szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania nie wyłącza specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, co w konsekwencji powoduje, że powyższą uchwałę stosuje się w przypadkach korzystania z tego typu usług – jest to sprzeczne z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598, ze zm.).

3. W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych w dwóch przypadkach stwierdzono brak dokumentu określonego w art. 107 ust. 5b, pkt 15 ustawy o pomocy społecznej - zaświadczenia lub oświadczenia o zobowiązaniu do opłacania składki na ubezpieczenie społeczne rolników oraz brak wzmianki w wywiadzie środowiskowym o ww. sytuacji, co w rzeczywistości może mieć wpływ na wysokość przyznanej pomocy.

4. Przyznając pomoc w zakresie dożywiania dzieci na podstawie ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w jednym przypadku nie rozpatrzono również możliwości przyznania świadczenia w formie zasiłku okresowego pomimo, że zachodziły przesłanki wynikające z art. 7, 8 i 38 ustawy o pomocy społecznej.

5. Przyznając pomoc osobom opuszczającym zakład karny, w dwóch przypadkach nie rozpatrzono możliwości przyznania świadczenia w formie zasiłku okresowego oraz w jednym przypadku nie rozpatrzono możliwości przyznania świadczenia w formie zasiłku stałego, pomimo zachodzących przesłanek wynikających z art. 7, 8, 37 i 38 ustawy o pomocy społecznej.

6. W sprawie dotyczącej ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, decyzję zmieniającą wysokość odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej wydano bez przeprowadzenia aktualizacji wywiadu środowiskowego, o której mowa w art. 107 ust. 4.

7. W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych, w dwóch przypadkach nie potwierdzono braku możliwości uzyskania innych świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego, w jednym przypadku Ośrodek nie kontynuował wypłaty zasiłku stałego począwszy od 01.01.2012r., poprzez zmianę decyzji na podstawie której przyznano ww. świadczenie, pomimo niepełnosprawności orzeczonej nieprzerwanie oraz nie poinformował o możliwości kontynuacji świadczenia od miesiąca stycznia 2012r., w jednym przypadku brak informacji o dalszej sytuacji osoby, po utracie dochodu w postaci zasiłku stałego i ubezpieczenia zdrowotnego.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły:

1. W sprawie dotyczącej przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych, w jednym przypadku w podstawie prawnej decyzji, powołano się na art. 39 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej - kwestię przyznania specjalnego zasiłku celowego reguluje art. 41 pkt 1 ww. ustawy.

2. W znikomym stopniu odzwierciedlano w dokumentacji prowadzonej przez pracowników socjalnych, działania podejmowane przez pracowników socjalnych w zakresie realizacji zadania w postaci pracy socjalnej, w szczególności w kwestionariuszu wywiadu środowiskowego.

3. W sprawach dotyczących przyznawania osobom nieposiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia w dwóch przypadkach stronę objęto ubezpieczeniem zdrowotnym w trybie nagłym, jednak w aktach spraw brak jest odzwierciedlenia tego stanu rzeczy tj. dokumentów potwierdzających fakt przyjęcia pacjenta do szpitala w ww. trybie.

Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości i uchybień jest niewłaściwe stosowanie obowiązujących przepisów prawa, wynikające z błędnej ich interpretacji, bądź ich nieznajomości, w szczególności ustawy o pomocy społecznej, niewystarczający nadzór bezpośredniego przełożonego nad załatwianiem spraw przez podległych pracowników oraz braki kadrowe.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce oraz Wójt Gminy Hajnówka.

Przedstawiając powyższą ocenę i uwagi zobowiązuje Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hajnówce do:

1. Dostosowania stanu zatrudnienia w Ośrodku do obowiązujących przepisów prawnych, tj. art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

2. Podjęcia działań w celu zmiany uchwały Nr IX/49/07 Rady Gminy Hajnówka z dnia 9 sierpnia 2007r., w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

3. Ustalania sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osoby lub rodziny w oparciu o dokumenty określone w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej.

4. Rozpatrzenia możliwości przyznania stronie, świadczeń z pomocy społecznej, mających charakter obligatoryjny (zasiłek okresowy i stały) w sprawach, o których mowa w protokole kontroli – str. 9, 10 i 11 protokołu, jak również rozpatrywania możliwości udzielania tych form pomocy w przyszłości.

5. Wydawania decyzji administracyjnych, zmieniających wysokość odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, po przeprowadzeniu aktualizacji wywiadu środowiskowego, o której mowa w art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

6. W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych ustalenia czy strona posiada uprawnienia do innych świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego, (str. 10 protokołu), informowania strony o możliwości kontynuacji prawa do świadczeń, w sytuacji gdy niepełnosprawność orzeczono nieprzerwanie, zamieszczania w aktach spraw informacji o dalszej sytuacji osoby, po utracie dochodu w postaci zasiłku stałego i ubezpieczenia zdrowotnego.

7. Powoływania w podstawie prawnej decyzji administracyjnych artykułów, delegujących do przyznania określonej formy pomocy.

8. Odzwierciedlania w dokumentacji prowadzonej przez pracowników socjalnych, działań podejmowanych w zakresie pracy socjalnej.

9. W sprawach dotyczących przyznawania osobom nieposiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia podejmowania decyzji administracyjnych, na podstawie całości materiału dowodowego, w szczególności dokumentów potwierdzających fakt przyjęcia pacjenta do szpitala w trybie nagłym.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej przysługuje Pani, jako kierownikowi kontrolowanej jednostki, prawo zgłoszenia do Wojewody Podlaskiego zastrzeżeń w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski

Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Wójt Gminy Hajnówka

efm

27.03.2012r. Małgorzata Giermanin - A. in.p.